

02 H 577

DISPUTATIO JURIDICA INAUGURALIS,
De
PHILANTHROPO,

vulgò
von

Mäcler=Belde /

B 985a

Quam

RECTORE MAGNIFICENTISSIMO,
SERENISSIMO PRINCIPE AC DOMINO
DN. FRIDERICO WILHELMO,

MARCHIONE BRANDENBURGICO, ET ELECTORATVS HEREDÈ, AC RELIQA.

EX DECRETO ET AUTORITATE INCLYTÆ FACULT. JURIDICÆ,
PRAESIDE

DN. HENRICO BODINO,
SERENISS. ET POTENTISS. ELECT. BRANDENB.
CONSIL. ECCLES. IN DUC. MAGDEB. ET PROF. JURIS
ORD. p. t. PRO-RECTORE MAGNIFICO, ET FACULT. JURID. DECANO.

PATRONO AC PROMOTORE SUO DEVENERANDO.

PRO LICENTIA

**Summos in Jure honores & Privilegia
consequendi.**

d. Octobr. MDCXCIX. horis ante & pomeridianis.

Publica Eruditorum disquisitioni submittit

JOHANN. FRIDERIC. Neeyer /

Dresdenſis.

Halæ Magdeburgicæ, Typis Christiani Henckelii, Acad. Typ.

DISPUTATIO JURIDICA IN AURIBUS

De

PHIL ANTHROPO

1710
1711

De Debitis

REGTORI MAGISTRO CENTISSIMO
SERENISSIMO THOMAS DOMINO

DN. FRIDERICUS II. HELM.

MAGISTRUM BRUNNEN
COTRATUM
ET DECIBO ET ALIIS
PRAESIDI

DN. THEODORICO SOBINO
SERENISSIMO ET POTENTISSIMO ELECT. BRANDENB.
CONSIL. REGES. IN DUC. MAGNIB. ET PROF. JURIS
ORD. P. REG. SODALIS MAGISTRUM ET ALIUM ILLUD. DRING.

Summos in fine honoris & Privilegia

JOHANN. ERHARD. SCHULTZ

1710

CAP. I.

De Definitione tam nominali quam reali, & divisione.

Thef. I.

DE Philanthropo acturi, meritò ad exemplum Jctorum in l. 1. ff. de Just. & jur. & l. 1. §. 1. ff. de pact. de definitione nominali quædam sunt præmittenda, certa ratione persuasi, quod talia plerumque rei naturam exhibeant ac demonstrent, arg. l. 180. §. 1. l. 99. §. 2. ff. de

verb. signif. Jacob Cujac. lib. XI. observ. Cap. 18. Derivatur autem vox Philanthropi è græca voce φίλος, amicus, & ἀνθρώπος homo, ut quasi conciliator hominum dicatur. Neque existimandum; vocem Philanthropi, esse scriptam per synæresin pro Philanthropii, quandoquid è recto casu Philanthropon Græci dixerunt, ut in Glossa legimus; Sallialium sive Salarium; στρατιωτικὸν Φιλάνθρωπον.

Definitio Philanthropi nominalis.

Th. II.

Accipitur Philanthropum vel generaliter pro omni eo, quod quis pro mediatione exhibet, vel specialiter quod proprio nomine in emtionibus venditionibus, aliisque commerciis vel sponsalibus, adhibetur. l. 2. §. f. ff. de pro-

Philanthropi acceptio.

xenet: l. f. C. de sponsal. & proxenet. Jacob Cujacius lib. XI. observat. cap. 18.

Th. III.

*Ejus varia
nomina vi-
caria.*

Habet autem Philanthropi vocula varia adhuc nomina vicaria, vocatur enim (1.) Philanthropum *in l. 2. ff. de proxenet.* ubi Eckoldt. §. 1. (2.) Proxeneticum, à græco verbo *προξενέω*, quod latinis est concilio, Wesenb. *in paratit. ff. de proxenet. n. 2.* Eckoldt. *ad dict. tit. ff. de proxenet. §. 1.* (3.) Præmium (4.) Honorarium *l. 3. ff. de proxenet.* (5.) Interpretitium quod est *παράλληλον* ut interpondium (6.) æs pararium Cujac. *dict. loc. Just. Meier in Colleg. Jur. Argent. tit. ff. de proxenet. thes. 3. n. 4. p. m. 891.* nobis germanis dicitur *Mäcker-Geld/ Verehrung/ Discretion, vulgò Koppel-Pels.*

Th. IV.

*Definitio
Philanthro-
pi realis.*

Præmissa definitione nominali, ex mente Jcti Celsi *in l. 17. ff. de LL. ad realem nunc transitum facimus.* Describimus autem Philanthropum, quod sit res aliqua, quæ in componendis negotiis præmiū loco interpretibus & parariis debetur. Jacob. Cujac. *Lib. XI. observat. cap. 18.* vel: Est remuneratio quædam operulæ, in aliquo negotio, conciliando adhibitæ *l. f. ff. de proxenet:* dum quidam operam suam impendunt in quærendis & faciendis aliorum nominibus. Just. Meier *in C. J. A. tit. ff. de proxenet. thes. 1.*

*Alia defi-
nitio.*

Th. V.

*Ejus divisio
prima à di-
verso
Objecto.*

Dividitur 1.) a diverso objecto variè. Est enim Philanthropum vel commerciorum, quod in componendis commerciis, conciliatoribus debetur. *l. 3. de proxenet.* vel sponsaliorum, quod mediatoribus sponsaliorum penditur. *l. f. C. de sponsal. & proxenet.* vel Reconciliationis, si quid in conciliandis hominibus pro opera utiliter datur. *d. l. 3.* vel Assessorum, Wesenb. *in paratit. ff. de Assessor. Præ-*

Præterea quod fit vel certi, si certum debetur, vel in certi, si incertum fuit promissum. *pr. 7. de verb. obligat.* Porro dividitur Philanthropum à forma accidentali in proxeneticum purum, quod absque die & conditione, & non purum, quod sub certo eventu & conditione, nec non die promittitur *arg. §. 3. 4. 5. 7. de V. O.*

Secunda divisio à forma accidentali.

CAP. II.

De Causis Philanthropum constituentibus,

Th. I.

CAUSA efficiens hujus Philanthropi est vel remota vel proxima. Illa est Jus ipsum, quod de Philanthropo disponit, quo referri potest tam jus Gent. cum Philanthropum versetur circa mercaturas & matrimonia, hinc haud malè ad Jus Gent. trahitur, *arg. §. 2. 7. de Jur. Nat. Gent. & Civ. & ex eo fonte originem accipit, ut ex nuptiis Ifaci & Rebeccæ apparet Genes. 24. Selden. de J. N. G. & C. lib. 5. Cypræus de Sponsal. cap. 9. §. 14. n. 1. quàm Jus Civile. Præcipuè autem occurrit de hac materia in l. 2. ff. de proxenet. ibi: Si aliquid philanthropi nomine acceperit, & in l. f. c. de sponsal. & proxenet. ibi: non ultra vicesimam partem dotis & ante nuptias donationis exigat. Auctoritatem qui desiderat, potest evolvere acutum accuratumque Ictum Jacobum Cujacium lib. XI. observ. cap. 18. & Just. Meierum ad tit. ff. de proxenet: Antonium Perez & Brunn. ad tit. c. de sponsal. & proxenet: Brunn. Wesenbec. Hahn. ad tit. ff. de proxenet: jung. Card. Tusch. in obs. pract. verb. proxeneta Benevenut: Straccham Tract. de proxenet. ubi plura de hac materia legi possunt.*

Causa efficiens remota Philanthropi

Th. II.

Sequitur in ordine causa efficiens propinqua, quæ ipsum

Causa efficiens propinqua

pinqua Philanthropi.

ipsum philanthropum constituit, & pro diversitate negotii potest esse vel unus, vel duo, qui in philanthropo intercedunt. Just. Meier. *d. l. de proxenet. thes. 6. in fin.* occurrunt autem hoc loco non solum concilians, sed & ille, cujus negotium geritur. Illi vero recte Philanthropum constituunt, qui contrahere possunt, nec natura arcen- tur, uti infantes, *l. 1. §. 13. ff. de O. & A. §. 9. f. de inutil. stipulat. furiosi & mente capti l. 2. §. 4. ff. de jur. Codicill. l. 5. l. 40. ff. de Reg. Jur. nec lege excluduntur, uti sunt minores 25. annis l. 3. ff. de in integr. restit. similiter servi, qui ex conventionem civiliter haud obligantur l. 22. ff. de R. J. l. 12. §. 1. ff. de pact. l. 14. ff. de obl. & act. Lauterb. ad tit. ff. de pact. vers. celebrant, in fin. Et quamvis scemina de Jure Civ. omnem contractum peragere, & sic etiam Philanthropum promittere possit, jure tamen Saxon. sceminis vix hoc conceditur, nisi curatorem ad Litem in simul adhibeant Landr. *lib. 1. art. 46. Chur. & S. Proc. Ordn. tit. 8. Carpz. P. 2. Const. 15. Def. 1. & in Tract. de singul. scem. Jur. Decad. 3.**

Th. III.

*Concilians
tes qui &
quomodo
vocentur.*

Ab altera parte qui aliorum negotiis interveniunt, tanquam concilians vel conciliatores, Proxenetæ vocantur. *tot. tit. d. Proxen. ibique Dd. Talis appellatur alias Mediator Nov. 90. cap. 8. Nov. 123. cap. 2. §. 1. Pararius, Senec. d. benef. c. 2. & c. 22. lib. 3. Jacob Cujac. Lib. XI. observat. cap. 18. Interpres, l. 3. ff. de proxenet. l. 1. §. f. ff. de Verb. Oblig. Inter-ventor & Conciliator l. f. Cod. de sponsal. Internuncius, Cypræus d. l. Amicus l. 21. ff. de usur. Censorius Meier, d. 2. quandoque & in sexu sequiori Proxenetria occurrit, quod conciliatricem significat, Meier *cit. loc. ut & Pro- mnestria, Benevenit. Stracch. de proxenet. P. 1. n. 19.**

Th. IV.

*Proxenetæ
descriptio.*

Describitur autem Proxenetæ, quod sit Mediator, qui
in

in negotiis honestis & licitis conciliandis, duobus vel pluribus ministerium, vel cum, vel sine honorario accommodat, & operula sua defungitur *l. 2. §. 3. ff. de proxenet.* Stracch. *de proxenet. P. 1. n. 2. inf.* Sunt autem varii generis proxenetæ, aut enim sunt gratuiti, qui gratis operam præstant, Meier *ad tit. ff. de proxenet. th. 5. n. 1.* quò etiam referendus casus in *l. 10. §. 7. ff. mand. it. §. 1. Inst. de emt. vend. cum simil.* & nostræ materiæ vix accommodantur, vel non gratuiti, quibus Philanthropum promissum est, *d. l. 2. vid. Straccha de proxenet. P. 1. n. 26. Meyer d. l. th. 3.* qui propriè proxenetæ vocantur; Et hi rursus sunt vel publici, qui à Magistratu sunt approbati, alioque publico inserti, qui insimul juramentum præstiterunt, & ex fide negotia gesturos esse promittunt. Strach. *in Tract. de proxenet. P. 2. num. 9. P. 4. num. 33.* vel privati, qui non ita constituuntur, sed spontè officium susceperunt. Meier *d. l. th. 5.*

Th. V.

Possunt autem omnes esse proxenetæ, qui ministerium & operas in perficiendis negotiis præstare possunt, & regulariter nemo ab hoc officio arcetur, cum sit ex genere permissorum. Just. Meier, *in Colleg. Jur. Argent. de proxenet. th. 7.* nisi natura vel lex sit impedimento. Natura arcentur, qui non habent consensum, de quibus suprà ad *th. 2. cap. 2.* diximus, Lege excluduntur, vel ob dignitatem, uti Nobiles, arg. *l. 3. Cod. de commerc. Palatini, arg. l. un. C. de rescind. vendit.* Præsides Provinciæ *l. un. de contrar. judic. tutel. l. 33. ff. de reb. credit.* vel ob militiam, ne avocentur ab eadem aliis negotiis sese immiscendo, arg. *l. 31. C. de locat. §. l. un. C. negotiator. ne milit.* Hi enim omnes Philanthropum accipere, & officium Proxenetarum sustinere vix poterunt, quoniam illud admodum vile videtur, quod tamen quoad priores limitatur, si velint

lint conciliatores & mediatores nuptiarum & Affessuræ esse l. 3. ff. de proxenet, non enim his sordidum aliquid aut vilis opera subest, in reliquis verò si certus aliquis numerus proxenetarum in aliqua Republ. reperiatur, uti sæpè contingit in Emporiis celebrioribus, alii omnes ab hoc negotio arcentur Straccha de proxenet. P. 1. n. 9.

Th. VI.

Proxenetæ in uno negotio potest esse unus, possunt quoque esse plures. Possunt autem in uno negotio adhiberi non solum unus, sed etiam plures, cum nihil impediatur, quo minus tales quærantur, propter negotii gravitatem, vel utilitatem, Meier ad tit. ff. de proxenet th. 7. Sed quid de iis, quibus propria bonorum administratio non competit e. gr. pupilli? Hos tamen admittendos esse existimo, si verò imperitè in negotio versati fuerint, sibi imputare debent, qui eos adhibuerunt. arg. l. 1. §. 1. ff. si mens. fals. mod. dixer.

Th. VII.

Causa sine qua non constituendi philanthropum, quis? Causam sine qua non, seu προκαταρκτικήν præbent illi, qui occasionem philanthropum constituendi dederunt, licet non ipsi principaliter cum proxenetis contraxerint, quales sunt reliqui, quorum negotium conciliandum tractatur. v. gr. in matrimonialibus sponsa, quam aliquis desiderat in connubium, & ob id philanthropi nomine Parario quid promittit. arg. l. 2. ff. de proxenet. l. f. C. de sponsa.

CAP. III.

De Objecto Philanthropi.

Thes. I.

Objectum seu Materia philanthropi facta, quæ philanthropi nomine proxenetis deberi possunt, vel res Consideratis causis, nunc de Objecto circa quod versetur illud, admonendi sumus, & sunt vel res, vel facta, quæ philanthropi nomine proxenetis deberi possunt.

sunt. Circa res consideranda venit illarum qualitas & ubi consideranda venit
quantitas; ratione qualitatis, requiritur, ut sint in com-
mercio, arg. l. 83. §. 5. ff. de verb. oblig. & in rerum natura ^{(1) rerum}
§. 1. f. de inutil. stipulat. Excluduntur ergo res, quæ com-
mercio exemptæ, nec existunt, arg. l. 34. §. 1. ff. de contrab.
empt. nam licet ejusmodi res de facto promittatur, tamen
inutilis erit promissio. d. §. 1. f. de inutil. stipulat. Interim
res, quæ licet non extent, sed tamen certè sperantur, uti
sunt fructus nascituri, omninò promitti possunt. arg. l. 83.
§. 5. ff. de verb. oblig. Joh. Schneidewin. ad dict. tit. Instit. de
inutil. stipul. in rubr. n. 4. Illud tamen parum refert, an res
sint corporales, an incorporales, mobiles, an immobiles,
arg. princ. Instit. de inutil. stipul. §. 1. Inst. de usufr. neque simp-
pliciter excipimus res alienas, eæ enim in philanthro-
pum datæ, si evictæ fuerint, is qui dedit, ad evictionem
præstandam tenetur. Quemadmodum enim evictio
præstanda venit in donatione remuneratoria arg. l. 34. §. 1.
l. 27. ff. de donat. Carpz. Part. 2. Const. 34. Def. 24. ita & in no-
stra materia ejus ratio erit habenda, quia philanthropum
non exhibetur ex mera liberalitate, sed potius remune-
randi ergo, vid. l. 62. ff. de adilit. edict. l. 18. §. f. ff. de donat.
Georg. Franzk. ad tit. ff. de evict. n. 50. seqq.

Th. II.

Quantitatem philanthropi quod attinet, certa & de- ^{(2) Quan-}
terminata non est, sed in arbitrio paciscentium sæpè con-
sistit, quod tamen limitatur in præmiis eorum, quæ pro ^{titas.}
sponsalibus sunt promissæ, ubi ultra vicesimam dotis vel ^{Quæ &}
donationis propter nuptias partem pararius sibi stipulari ^{qualis in}
nequit, & si de facto fiat, non procedit, licet minus acci- ^{sponsalibus?}
pere valeat, l. f. C. de sponsal. & proxenet. Itaque si fuerit
dos 200. librarum auri, 10. similiter si 300, 15. præmii lo-
co proxeneta sibi cavere poterit, ad hoc, ut actionem pro-
inde movere queat; at si plus ille acceperit, id cogitur
B resti-

Quid si
quantitas
neque lege
neque con-
ventione
fuerit de-
terminata?

restituere per conditionem indebiti, quæ heredi & contra heredem competit, & insimul luit pœnam 10. librarum auri, *d. l. f. Anton. Perez. ad d. tit. C. de sponsal. & proxenet. n. 20.* Cæterum si neque lege neque conventionem philanthropi quantitas fuerit determinata, eadem determinanda est à iudice, pro modo negotii & proxenatarum qualitate, eorumque facundia, *arg. l. 1. § 10. ff. de extraord. cognit.* si verò partes de eo quidem convenerint, sed supra modum philanthropum sit constitutum, illud boni viri arbitrio debet taxari & moderari, *Dn. Joh. Brunnem. ad l. 2. ff. de proxenet.* Th. III.

Vel facta
quæ esse de-
bent

(1) Possibi-
lia.

(2) Honesta.

(3) Propria
non aliena.

Limitatio.

Supra in *Thef. i. hujus cap. 3.* dictum, quod non solum res, sed etiam facta philanthropi nomine veniant; de rebus hæctenus, de factis adhuc dicendum restat, de quibus constat, quod esse debeant (1) possibilia, impossibilium enim sicuti nulla obligatio, *l. 182. l. 185. ff. de R. J.* ita nec eorum est valida promissio, *l. 31. ff. de O. & A.* (2) Honesta, quæ enim bonis moribus adversantur, eorum promissio interdicta est, *l. 15. ff. de condit. instit. §. 23. J. de inut. stipulat. l. 35. §. 1. l. 61. ff. de V. O.* (3) Sint facta propria, non alterius, *§. 3. J. de inutil. stipulat.* de se enim quemque promittere, oportet, *l. 83. pr. ff. de V. O.* & obligationes, nisi ex propria persona initium habeant, inanem actum producunt, *l. 11. ff. de O. & A.* in tantum, ut neque ipse promittens, neque alius inde obligetur, *d. §. 3.* Non ipse, quia nihil promittit, voluntas enim est radix & substantia actuum moralium, sine qua nulla eorum est subsistentia. *Vinn. ad d. §. 3.* Non alius, quia nemo potest alterius conditionem sua promissione facere deteriorem, *arg. l. 3. C. ne ux. pro marit. & tot. tit. C. ne fil. pro patr.* quod tamen limitatur, si promissio facti alieni proprium simul factum implicet, v. g. si dicat sponzor, se effecturum esse, ut alius faciat, quo ipso omnino tenetur, *d. §. 3. J. de inut. stipul.* quo tamen casu ex com-

communi Dd. calculo liberatur ille, si omnem diligentiam adhibuerit, quamvis nihil profecerit. Vinn. *ad d. §. 3. n. 2.* nisi simul dixerit, rem suo periculo fore, si alter non fecerit, tunc enim promissor præcisè obligatur, licet non ad factum, benè tamen ad interesse, *l. f. §. de V. O. & quoniam difficilis est ejus probatio, quanti cujusque interfit, sæpè ad modicam summam reducitur. l. fin ff. de stipulat. Prætor.* Hinc cautelæ nomine est, pœnam hoc in casu stipulari. §. 19. *f. de inut. stipulat. Vinn. ad §. 20. f. dict. tit.*

Th. IV.

Ad Objectum philanthropi omnia negotia tã ad mercaturam pertinentia quam ad alia adhuc referri possunt. *l. 3. ff. de proxenet. l. f. C. eod.* Non enim tantum in emtionibus & venditionibus, commerciis, cambiis, aliisque contractibus licitis, verùm etiam in sponsalibus, amicitiiis conciliandis, atque interveniendis Assessoribus, philanthropum dari potest. *l. 2. & 3. ff. l. f. C. de proxenet.* Similiter intercedit proxenetikum propter interpretationem aliarum lingvarum, quando quis extra, vel in judicio vel coram commissariis, testium, aliorumque, alia quam vernacula lingua utentium, dicta interpretari debet. Dn. Brunn, *ad l. 1. ff. de proxenet. n. 2. p. 720.* Præcipuè verò in negotiis ad mercaturam spectantibus, sicuti olim, ita & hodiè Interpretitium occurrere solet, in magnis verò & celebrioribus Europæ Emporiis non unicuique hoc accipere liberum est, sed certis tantummodo personis sub certo & præscripto modo ac forma hoc permittitur. Just. Meier, *in C. J. A. th. 8. in fin.*

Th. V.

Licet etiam in sponsalibus dubium aliquod emergat, num philanthropum constitui queat, cum in hoc casu proxenetica ex numero sordidorum & prohibitorum censeantur, *l. f. C. de sponsal. & proxenet.* & hoc non sine ratione queat?

Ad Objectum
Philanthropi omnia
negotia referri
possunt.

*Ratio dubi-
sandi.*

*Ratio deci-
dendi.*

*Præjudici-
um Dn.
Scabb. Lips.*

ratione, cum quilibet ex officio ad id naturaliter sit obli-
gatus, ideoque inhonestum dicatur, eo nomine aliquid
accipere, etiam si uxoris condignæ nuptias conciliave-
rit. *Christin. Volum. 3. Decis. Cur. Belg. tit. 2. Decis. 124. &
ad l. 5. C. de sponsal. n. 49. & seqq.* Attamen hoc saltem pro-
cedit, si turpis lucri ergò, & non ob finem matrimonii
hocce contingat, quam ob rem non simpliciter, sed se-
cundum quid philanthropi promissio ex numero pro-
hibitorum habetur. *Cujac. lib. XI. Obs. cap. 18. Perez.
ad dict. tit. de sponsal. & proxenet. n. 20. & seqq.* Quare, si
Iavolenus promississet Sempronio philanthropum pro-
pter speratum & conciliandum matrimonium cum
Mevia Caij vidua, Iavolenus autem, impetrata conjugè,
promissum denegaret, ac si Sempronius nihil ad imple-
visset, proxeneta novum maritum rectè convenit de
philanthropo, ita, vt & ad probandum illud, juramenti
delatio locum habeat; unde rectè Dni. Scabb. Lips.
Mens. Febr. 1691. sequentem in modum pronuncia-
runt: *Die weil Behl. auff die erhobene Klage geantwortet/
und solcher nicht allenthalben geständig/ so ist dessen principal
über das jenige/ so er verneinet/ sein Gewissen/ Wissensschafft
und Wohlbewußt/ dahin es ihn auf diesen Fall gestellet/nach
vorgehenden Ktrs. Eynd vor Befehrd zu eröffnen schuldig;
Er wollte denn daselbe mit Beweis vertreten/ oder/ soviel die
facta aliena betrifft/ den Haupt. Eynd referiren/ damit würde
Er in gehöriger Frist billig zugelassen/ ferner darauff zu besche-
hen/ was recht ist. B. N. W. Ex eo apparet, etiam in spon-
salibus, philanthropi promissionem esse ex genere per-
missorum. l. f. C. de sponsal. quemadmodum & in simili
casu præfati Dni. Scabb. Lips. novissimè responderunt:
daß Behl. seines vorwendens ungeacht auf die erhobene Klage
sub pœna confessi & convicti sich einzulassen/ zu antworten/
und den Krieg Rechtsens zubefestigen schuldig. B. N. W.*

Th. VI.

Th. VI.

Dantur tamen quædam negotia, ubi philanthropi nomine vix aliquid exigi potest, uti contingit in mediatore sacerdotii, *Novell. 123. c. ap. 2. §. 1.* ibi enim, clericus siquid eo nomine acceperit, in simplo, laicus verò in duplo ecclesiæ restituere tenetur. *d. §. 1.* ita etiam parentes & tutores pro conciliandis filiarum & pupillarum sponsalibus nihil exigere possunt, Perez *ad tit. C. de sponsal. n. fin.* & datum, repetitur conditione ob turpem causam, cum ultrò & ex officio teneantur filias & pupillas etiam dignissimis viris elocare. Perez *ad. d. l. Meier ad tit. ff. de proxenet. thes. 10.*

CAP. IV.

De Forma,

Th. I.

Forma philanthropi alia est generica, alia specifica. Ad illam refero consensum, tam Proxenetæ, quam etiam ejus, cujus negotium geritur, & mox inter presentes, mox inter absentes per epistolam & nuncium indicatur. *arg. l. fin. C. de sponsal. l. 1. §. fin. l. 2. & seqq. ff. de procurat.* Aliquando tamen proxeneticum certa formâ & taxâ constituitur, prout in quibusdam Emporiis moris est. Straccha *de proxenet. P. 2. n. 9. & P. 4. n. 33.*

Th. II.

Forma specifica philanthropi consistit in operularum commendatione & præstiti muneris aliqua remuneratione, Jacob Cujac. *lib. XI. Obs. c. 18.* & sic differt (1) à mercede, quod illa locationem præsupponat, & præcisè (α) in pecunia, (β) numerata debeat, *l. 1. §. 9. ff. de pos. §. 2. J. de locat. nec obstat l. 21. C. de locat.* quippe quæ de contractu innominato loqui videtur, Tabor. *in Disput. de Admod.* secus est in philanthropo, quod in omni re, imò

& facto consistere potest, quemadmodum suprâ in *thes.*
(2) à dona- *1. cap. hujus; diximus.* (2.) Differt à donatione, donatio
tione. enim nullas præsupponit in donatario operas, sed ex
mera liberalitate provenit, *l. 29. ff. de donat. philanthro-*
pha verò proxenetarum, nisi pro operulis, nulla sunt.

(3) Ab hono- *arg. l. 1. §. 10. ff. de extraort. cognit.* (3.) Ab honorarijs Ad-
rarijs Advo- vocatorum, Judicum, Professorum, Ministrorum Ec-
catorum clesia, nec non Præceptorum, Medicorum, & Oeconomo-
&c. rum, quæ propter artem liberalem nullo pretio ta-
xandam communicantur, *l. 6. §. 9. C. de Profess. & Medic.*
& etiam si effectus secutus non fuerit, rectè exiguntur.
vid. Cujac. *d. loc.* Hinc putarem, si Advocatus vivus
acceperit salarium integrum, antè causam finitam ve-
rò moriatur, neutiquam illud restitui debere ab ejus
heredibus, *l. 1. §. 13. ff. de var. extraord. cognit.* secus vide-
tur in philanthropo, ubi enim, causa non secuta, proxe-
neta vix illud exigere valebit, *l. 52. ff. de condiët. indeb. l. 1.*
§. 1. l. 7. ff. de condiët. caus. dat. causa non secut. licet enim
proxeneta nudum præstet ministerium negotiis; intrin-
secum tamen & substantiale est, ut ita se gerat, ne re-
prehendi queat, cum potissimum in eum finem adhibe-
atur, ut negotiis bonum exitum imponat. Beneven.
Straccha de proxenet. P. 1. n. 8. §. 9.

Th. III.

Aliquando proxenetium, licet de eo non sit conventum, exigi potest. Licet enim in negotiis conciliandis sæpè nullum pro-
mittatur proxeneticum, tamen, si conditio personæ
hoc svadeat, illud exigere fas est, nam si de proxene-
tico non conventum, ad implorationem officii Judicis
illud determinandum dicitur. *l. 1. ff. de proxenet.* ubi *B. Dn.*
Brunn.

Th. IV.

Forma Philanthropi accidentalis Ad formam accidentalem referri potest, quod phi-
lanthropum constituitur vel purè absque die & condi-
tio-

tione, arg. §. 4. *J. de V. O.* vel non pure, (1) sub conditione *Quomodo*
d. §. 4. hæc autem si possibilis est, expectanda, donec exi- *constituatur*
 stat, arg. *l. un. §. 7. ff. de caduc. toll.* Lauterb. *ad tit. ff. de pact.*
vers. accidental. alia. (2) sub die vel expresso vel tacito. §. 3. *J.*
de verb. obligat. l. 56. §. 4. ff. eod. l. 44. ff. de O. & A. (3) sub modo,
 qui intelligitur per particulam *ut, l. 17. §. f. ff. de condit. &*
 hæc non suspendit philanthropum, arg. *l. 41. ff. de contrab.*
empt. si tamen modus non adimpleatur, resolvitur ne-
 gotium, quasi non secutum, arg. *l. 1. C. de donat. quasub mod.*
 repetiturque, si datum est, conditione. *d. l. 1. Rimer. de con-*
tract. cap. 7. §. 36. n. 37. Lauterb. *ad tit. ff. de pact. in fin.*

CAP. V.
De Fine & Effectu.

Th. I.

Finis est diversi generis, alius enim exierit se in contra- *Finis Phi-*
 hentibus, & tendit eò, ut negotium eò facilius ad per- *lanthropi*
 fectionem perveniat, vel citius contrahentem invenire *est diversi*
 queat, alius occurrit in proxeneta, ut proxeneticum ac- *generis, alius*
 cipiat, & lucrum pro opera sua aliquod capiat; quando *enim exierit*
 autem gratis operulæ intercedunt, finis tendit ad studi- *se in contra-*
 um adjuvandi homines promovendique eorum nego- *hentibus,*
 tia. *alius in*
Proxenetis.

Th. II.

Effectus Philanthropi est diversus, alius enim exierit *Effectus*
 se in promisso, alius in soluto eo. Promissio obligationem *Philanthro-*
 producit tam respectu promittentis, quam respectu pro- *pi diversus,*
 xenetæ, tum respectu tertii. Quod promittentem atti- *alius pro-*
 net, obligatur is ad ejus præstationem, cum proxenetica *missi.*
 jure licito petantur, *l. 1. ff. de proxenet. modò proxenetæ b.*
f. in negotiis versati fuerint, Just. Meier. ad tit. ff. de proxe-
net. thes. 18. & si philanthropum determinatum fuit, sic
 juxta conventionem promittens obstringitur, arg. *l. 1. §. 6.*
ff. de-

ff. de pos. quando verò nihil determinatum est, tunc vel ex moribus, vel ex boni viri arbitrio proxeneticum pendendum venit. *arg. l. 1. ff. de proxenet.*

Th. III.

An promittens philanthropum obligetur, tertio, licet proxeneta fines mandati excesserit? Et respondetur affirmative, ad id in simulatione.

Obligatur præterea promittens tertio, cum quo contractus intercedit, licet proxeneta fines mandati excesserit, quamvis enim alias mandans hoc in casu non cum effectu obstringatur, §. 8. *J. mandat. l. 12. C. eod. l. 5. ff. d. t.* hoc tamen secus est, qui proxenetam mittit, ille enim, qui cum eo contraxit, non proxenetæ sed mittentis fidem secutus videtur, qui inde etiam factum ipsius præstare obstrictus est. *arg. l. 2. ff. de proxenet. l. 5. §. 9. ff. de instit. action.* Hinc si aliquando proxeneta accepisset Instrumentum debiti de 800. thaleris, ut id pignori obliget, accipiatque 40 thaleros mutuò, proxeneta verò accipit 90, committens obligatur tertio ad exsolvendos 90 thaleros, non obstante eo, quod proxeneta fines mandati excesserit, nam qui proxenetæ operâ utitur, factum ejus præstare tenetur, cum sit in culpa, quod mores illius non ritè exploraverit. Joh. Philipp. *lib. 3. Eccl. 86. n. 9. & seqq. Dn. Brunn, ad l. 2. ff. de proxenet. n. 1. & 3. Cz. P. 2. Decis. 139.* & ita Dni. Scabb. Lips. Mens. Octobr. 1647. ad requisitionem Tobiaë Singers zu Freyberg pronunciarunt: Hat Titius der Sempronix einer öffentlichen Mäcclerlin oder Drbdel-Frau/ welche manchmal Gold und Silber großen Werths andern Leuthen/ jedoch ohne Benennung des Debitoris zu versehen pfleget/ eine Schuld Verschreibung über 800 fl. so auf ihn als Credidorem gerichtet/ dergestalt übergeben/ daß sie ihme 40 fl. auf eine gewisse Zeit verborgen/ und dargegen solche Verschreibung unterpfändl. versehen sollte/ Sempronix aber hat hierauff bey der Cornelia 90 fl. erborget/ und dem Titio mehr nicht/ als die begehrten 40 fl. überbracht/ das übrige aber vor sich behalten/ welches so wohl Titio als Corne-

nelix unwißend gewesen. Nach diesen ist Sempronia weggekommen/ dahero nunmehr Cornelia die 90 fl. von Titio vorwoll fordert/ und bezahlet seyn will. Ob nun wohl Titius vorwendet/ daß Er der Sempronix mehr nicht als 40 fl. zuerborgen anbefohlen/ und empfangen/ dieweil er aber dennoch die Semproniam, derer Gelegenheit und Zustand es sich zuverderst zuerkundigen ihn obgelegen/ abgeschickt/ und dahero Ursache gegeben/ daß die Cornelia derselben getrauet/ auch in keiner Abrede nunmehr ist/ das die Sempronia 90. fl. aufgenommen; so ist Titius der Cornelix die 90 fl. völig wieder zu bezahlen schuldig. B. R. W. Interim mandans non im-
peditur ex dolo proxenetam convenire, l. 2. ff. de proxenet. ad hoc, ut respondeat de excessu mandati, restituatque omne illud, quod inde accepit. §. 8. ff. mandat. Dn. Brunn. ad d. l. 2. Cz. dict. Decis. 130. n. 10. Et seqq. Hinc prioris responso sequentia adjecta reperiuntur: Es ist ihm aber dem Titio der übrigen 50 fl. halber an der Sempronia sich wieder zuerholen unbenommen. B. R. W.

Th. IV.

Proxenetæ vicissim ad varia obstringitur, quanquam Proxenetæ enim proxenetæ regulariter non teneantur, nec obli-regulariter gentur, licet negotium exoptatum finem non attigerit. non obstringitur. l. 2. ff. de proxen. arg. l. 10. §. 7. ff. mandat. nam eo animo hoc guntur. factum non præsumitur, cum quasi consilium videatur, quod obligatorium haud est, §. 6. ff. mandat. quia cuique liberum fuit apud se explorare, an expediat sibi consilium, l. 2. §. f. ff. mandat. Et d. §. 6. l. 1. §. 1. ff. si mens. fals. mod. dix. nec movet in contrarium, quod honorarium acceperint, & utilitas aliqua ad eos pervenerit, in quibus negotiis ad culpæ levis præstationem eos teneri Dd. communiter statuunt; arg. l. 5. §. 2. ff. commodat. sed ad hoc reponendum, quod ex ipso negotio nihil ad eos accedat, sed tantum ob ministerium in negotio tractando & perficiendo adhibitum, Just. Meier in d. t. de proxenet. th. XI. n. 3. rum conciliatores o-

obligantur, multo minus obligantur nuptiarum conciliatores, si
licet virgi- virginem, quam sibi matrimonio jungi alter desi-
nem divitem deravit, formosam, bonam, juvenem, divitem no-
formosam bilemque esse, quamvis falso laudaverit, arg. l. 19. pr. ff.
Et falso de adulter. Edict. sibi enim imputare debet, qui ejusmodi
laudaverint. hominibus fidem adhibet, quos scire debebat, callidis
machinationibus atque consiliis cuncta affirmare & lau-
dare. Just. Meier. d. l. th. XI.

Th. V.

Obstringun- Verum hæc ita limitanda sunt, si proxeneta dolo
tur tamen malo aut calliditate, vel culpa lata negotiantes ad con-
proxeneta trahendum induxerit, l. 2. ff. de proxenet. puta, si sciret, fœ-
ex dolo ma- minam esse infectam, aut corruptam, quam tamen pro
to, & lata sana & virgine obtrudit, & laudavit, licet enim conjugii
culpa, um postea consummatum non rescindatur, tamen ex do-
lo vel lata culpa obstringitur proxeneta, si manifesta frau-
de usus sit. l. 2. ff. de proxenet. Covarruv. de matrim. P. 2.
Cap. 3. §. 7. n. 5. Anton. Perez. ad tit. C. de sponsal. n. 21. Idem
est, si quem facultatibus lapsum, idoneum esse affirma-
verit, vel alio modo in negotiis sibi commissis, fraudulen-
ter versatus fuerit, Meier d. l. th. 12. quo ipso non dubitan-
dum, quin obstringatur ex Lege Cornelia de fals. l. 1. §. 4.
ff. ad L. Corn. de fals. l. 23. C. eod. nam hi omnibus inductio-
nibus, superinductionibus, aliaque suspicione carere de-
bent. Straccha de mercat. P. 2. n. 63. & de Proxenet. P. 3. n. 40.
Hinc obligantur, si fraudulenta consilia mercatoribus,
jam decoctoribus in perniciem creditorum dent, ut in
eorum fraudem rationes corrumpant, adulterent, tur-
bent, aut intricent, arg. l. 1. §. f. de serv. corrupt. l. 21. ff. de pe-
cul. l. 3. §. 1. ff. de eo per quem fact. est, quo min. in jud. sist. l. 4.
§. 2. ff. de noxal. action. Hinc proxeneta in dolo esse præ-
sumitur, si nomen inidoneum pro idoneo laudavit, &
insimul philanthropum accepit, d. l. Similiter affirmans
ali-

aliquid pro firmo, quod infirmum reperitur, quia facilis esse non debuit ad temerariam assertionem seu indicationem, Benevenut. Stracch. *de proxen.* P. 3. n. 14. ideoque pararios non tantum teneri ad accepta restituenda, sed & quod actoris interest, eum deceptum non esse, Stracch. P. 3. n. 31. & seqq. Quid verò si plures proxenetæ intervenerint in negotio contrahendo, & dolosè egerint? Tunc adversus singulos in solidum agi potest, sed altero convento, si satisfecerit, in alterum actiones cessant, l. 3. in pr. ff. si mens. fals. mod. dix. l. 10. C. de procurat. egerint, Stracch. P. 3. n. 25. tendit enim hocce ad interesse privatum, quod multiplicari non solet, nec debet; secus esset, quando ad pœnam procedimus, de qua in *thesi* proxima.

Si plures proxenetæ in contrahendo negotio dolosè quis conveniendus.

Th. VI.

Similiter obligantur pararii ex negotiis illicitis, si forte intercesserint. *Novell.* 134. c. 10. l. 37. §. 1. ff. de minor. Tunc enim ut criminum auctores obligantur, pœnisque debitis involvuntur, l. 7. ff. ad L. Pompej. de parricid. l. un. vers. pœnas C. de rapt. virg. l. 50. §. 1. & seqq. ff. de furt. quamvis enim invicem non obligentur, §. 7. J. mandat. pœnas tamen legibus determinatas non immeritò luunt, Meier d. l. 1. h. 13. & unius præstatio ceteros non liberat, quia unusquisque puniri & integram poenam solvere debet. arg. l. 3. & 11. ff. de furt.

Ut & ex negotiis illicitis.

Th. VII.

Circa effectus quoque prætereunda non est quæstio, num proxeneta in negotiis componendis testis idoneus esse possit? pro hac decidenda, videndum, an proxeneta adhibitus fuerit in negotiis licitis an in illicitis, in illis iterum animadvertendum, an sint jurati & approbati à magistratu, an verò spontè ad hoc munus subeundum accesserint. Priori casu omninò validum est eorum testimonium. Just. Meier *ad tit. ff. de proxenet.* th. 17. Posteriori casu *in licitis* dissi-
Questio, Num proxeneta in negotiis à se componendis testis idonei esse possint?
In licitis dissimulatur.

subdistinguitur.

si subdistinguitur, an consentientibus partibus ad testimonium dicendum vocati sint, an verò minus; si uterque consentiat contrahentium, inviti ad testimonium perhibendum compelli possunt; *Novell. 90. cap. 8.* si verò partes dissentiant, iterum animadvertendum, an ab utraque parte rejiciatur proxeneta, an ab altera parte tantum; si prius, planè non admittitur, *dict. Nov. 90. cap. 8.* si verò ab uno saltem producat, dissentiente altera parte, ob præsumptionem & spem lucri à testimonio repellitur, & non est testis omni exceptione major, quod in tantum verum est, licet mediator sit sine salario. *Card. Tusch. in Conclus. pract. Tom. 6. Conclus. 954. vers. proxenetæ. Dn. B. Joh. Brunn. ad Wesenb. tit. ff. de proxen. quest. 3.* Quod tamen limitatur

Limitatur primò. Secundò.

(1) si ab initio non contradicente adversario, testimonium dixerit, meritò nunc ab altera parte rectè quoq; ille producit. (2) si ad probationem matrimonii vocentur, ibi enim affectionis nulla habenda est ratio, cum & parentum testimonium hoc casu non rejiciatur. *cap. 22. X. de testib. Wesenb. in paratit. ff. de proxenet. n. 1.* (3) in rebus perfectionem aut explicationem negotii non concernentibus, ibi enim præsumptio ob cessans commodum cessare dicitur. *Meier d. l. n. 1. seqq.* Sin verò in negotiis illicitis producantur proxenetæ, illi regulariter à testimonio repelluntur, præsertim si philanthropum expectent, *arg. l. 10. ff. C. de testib. habentur enim pro fociis criminum, l. 11. C. de testib. & videntur magis ad utilitatem & commodum suum respicere, quàm veritatis testimonium e-*

In illicitis regulariter repelluntur.

dere. *Meier d. l. nisi* (1) in crimine Simonia producantur, quando sc. non criminaliter sed civiliter agatur, nec ullum commodum expectent. *cap. 1. de testib. in 6to.* (2) in contractibus usurariis ob odium fœneratorum, & (3) in crimine hæreseos. *Meier dict. loc. in fin.*

Limitatur Primò. Secundò. Tertio.

Th. VIII.

Th. VIII.

Supereſt de obligatione tertii, ſi ſc. proxeneta ad
 instantiam alicujus cum eodem contraxerit, & non du- *An oblige-*
 bitandum, quin ille per proxenetam alteri obligetur, *tur tertius?*
 dum modo proxeneta dicat, ſe eſſe negotii cauſa ab ali- *& quando?*
 quo ablegatum, quantumvis nomen ipſius ab initio non
 exprimat, Juſt. Meier *ad tit. ff. de proxenet. §. 18.* ut ſic ma-
 gis ablegans contraxiſſe per alium videatur, *cap. 60. de R. J.*
in 6to. (aliàs enim, ſi ſuo nomine pararius cum tertio con-
 trahir, non aliter mandans tertium convenire poteſt, niſi
 ceſſis à proxeneta actionib9. *arg. eorum quæ habet Hahn.*
ad tit. ff. de inſtit. action. §. ſi inſtitutor in fin.) Quemadmo-
 dum verò qui proxenetam miſit, tertio obligatur, ita quo-
 que hic tertius, ex geſtis cum proxeneta, mittenti ſeſe
 obſtringit, unde rectè inferimus, ſi e. gr. proxeneta pro
 conciliandis nuptiis ad parentes miſſus, reſponſum ab
 his tulit non negativum, hi non poſſunt poſteà revocare
 conſenſum, quia quod ſemel placuit, amplius diſplicere
 non debet. David Mevius *in Deciſ. P. 9. Dec. 198. & ſeq.*

Th. IX.

Huc uſque de promiſſo philanthropo dicta ſuffici- *alius ſoluti.*
 ant, reſtat effectus ejusdem ſoluti, hoc ergò ſi per tradi-
 tionem in proxenetam tranſlatum ſit, & tradens fuerit
 dominus, procul dubio tranſfertur in accipientem ejus
 dominium, §. 40. *J. de R. D. l. 9. §. 30. l. 31. ff. de acq. rer. dom. de*
l. 20. C. de pact. Joh. Schneid. add. §. 40. J. de R. D. modò tradens
 habeat voluntatem liberamque bonorum administra-
 tionem, *l. 9. ff. de auct. tutor. l. 6. ff. de V. O.* ſi tamen tradens
 dominus haud fuerit, non quidem dominium acquiri-
 tur, cum nemo plus juris in alterum tranſferre poſſit,
 quam ipſe habeat, *d. §. 40.* actus tamen propterea non ſta-
 tim nullus eſt, ſed accipiens conſtituitur in conditione
 uſucapiendi, *l. 46. ff. de uſurpat. & uſucap. modò reliqua*

usucapionis requisita concurrant. Si verò proxeneta sit filius familias, & hac occasione philanthropum ad eum adveniat, hoc acquiritur patri, quoad usumfructum, filio verò, quo ad proprietatem. §. 1. 7. per quas pers. cuique acquir. l. 6. pr. C. d. bon. que liber.

Th. X.

*Actio ex proxenetici-
cis compe-
tens est va-
rii generis.*

*Actio man-
dati.*

Nunc se sistit ipsa actio ex proxenetici-
cis, quæ iterum ex præmissis non est unius generis, & pro-
bè respiciendum tam ad personas, quam ad actionum
genus. Promittens enim agit vel ad implendum ne-
gotium, vel ad restituendum illud, quod dedit. Priori
casu potest esse actio ex mandato, quæ est personalis,
bonæ fidei, rei persecutoria, quæ datur committendi
adversus proxenetam, l. 12. §. 49. ff. de O. & A. ad hoc ut
adimpleat negotium, aut interessè præstet, l. 5. §. 1. l. 6. §.
2. l. 8. §. 6. l. 27. §. 2. ff. l. 16. C. Mandat. & ad restituendum o-
mne illud, quod ratione negotii accepit. l. 10. §. 2. l. 20. pr. ff.
eod. v. g. P. P. Pamphilus erscheinet / und saget zu An-
bringung seiner Klage fürzgl. / welcher gestalt er Mevio
einen alhiefigen Mäcker aufgetragen / gegen ein Quart
pro Cent. ihm einen Wechsel auf 10000 Thal. nach Am-
sterdam zuverschaffen. Ob nun wohl Befl. solches aus-
zurichten über sich genommen / so ist er doch diesen nicht
nach kommen / wann aber Kln. hieran merckl. gelegen /
als ist er wieder denselben gegenwärtige Klage zuerhe-
ben veranlaßet / fordert hierauf von Befl. Antwort / und
nach deren Erfolg bittet Er zuerkennen / daß Befl. Kln.
den libellirten Wechsel nach Amsterdam zuverschaffen /
auch alle disfalls verursachte Schäden und Unkosten zu-
erstattenschuldig. De super Nobilissimum Judicis offi-
cium humillimè implorando.

Th.

Th. XI.

Quid verò, si pararius accepit quidem philanthropum, sed negotium ad finem non perduxit, nec amplius illud peragere valet? quo casu dubium non est, quod committens repetat, quod dedit, & quidē actione personalis, seu conditione causa data, causa non secuta, ex quasi contractu proveniente, Lauterb. *ad tit. ff. de condict. caus. dat.* quā id, quod ob negotium futurum in proxenetam translatum est, negotio non secuto, sine tamen usuris, repetitur, *l. 1. §. 1. l. 7. §. 1. ff. de condict. caus. dat. l. 52. ff. de condict. indeb.* quod maximè procedit, si propter nuptias hoc datum reperiatur, matrimonium verò secutum haud fuerit. *arg. l. 6. l. pen. ff. l. u. C. dict. tit.* ubi Lauterb. *v. ob causam. v. g. PP.* Sempronius erschetnet/ und saget klagend für gl. welcher Ducaten von ihm empfangen / und dargegen versprochen/ Unterhändlerin zuseyn / daß Julia ihn heyrathen sollte. Nach dem aber Befl. daselbe nicht leisten mögen/ indem Julia sich nummehr an Hermogenianum versprochen/ gleichwohl Sie die 50 Ducaten behalten / und nicht wiedergeben will ; Ulfister zuflagen veranlaßet/ fordert auch von Befl. richtige Antwort / und nach deren Erfolg bittet Er zuerkennen/ daß Befl. die libellirten 50 Ducaten nebst den Interesse moræ und allen verursachten Schäden und Unkosten Klrn. zuerstattenschuldig.

Th. XII.

Potest & proxeneta, si callidè & dolosè in negotiis versatus fuerit, actione de dolo conveniri, *l. 2. ff. de pro. dolo. xenet.* quæ est personalis, prætoriana, arbitraria, famosa, subsidiaria, *l. 14. l. 17. l. 18. l. 1. §. 1. l. 4. ff. de dol. mal.* quæ datur deceptis, contra pararios decipientes, ad damni dati

quando in-
stituenda?

dati restitutionem, *d. d. ll. jung. l. 1. l. 13. ff. de dol. mal.* modò læsio sit enormis, *l. 7. 9. 10. ff. dict. tit.* unde actor exprimere debet, in quo læsus est, *l. 16. ff. eod.* & intra biennium hæc actio instituatur, *l. f. C. de dol. mal.* litis contestatione tamen hæc perpetuatur. *d. l. f.* Verùm actio in factum, quæ subsidiaria & non famosa est, perpetuò datur, contrà eos, qui dolum commiserunt, etiam contrà eorum hæredes. *l. 28. § 29. ff. de dol. mal.* ubi Georg Adam Struv. *Exercit. 8. thes. 41.*

Th. XIII.

Quid si cum effectu ver-
satus fuerit
proxeneta,
qualis a-
ctio ipsi da-
ur?
respond.
distinguen-
do.

Sed si proxeneta in negotiis conciliandis cum effectu versatus fuerit, eum philanthropum promissum omninò exigere posse, *l. 1. § 2. ff. de proxen.* docet, quæ autem actio ipsi detur? in præsentì inquirendum; & hæc quæstio cum distinctione decidenda venit, aut enim promissum est à partibus, aut non. Priori casu iterum videndum, an stipulatione, an verò ex libera voluntate alterius pollicitatione vel pacto sit promissum; si stipulatio intercessit, dispiciendum, an certum, an incertum in stipulationem sit deductum, illo casu conditio certi, hoc casu verò actio ex stipulatu competit ad petendum proxeneticum, *pr. f. de V. O. l. 24. ff. de reb. credit.* Magnif. Dn. Schwend. ad Eckolt. *ad tit. ff. de proxenet. §. 1. v. prætoria*, pacto verò intercedente, agitur præscriptis verbis. Dn. Schwend. *d. l.* Nam hoc loco non est nuda conventio, ut quis dicat, ex pacto non oriri actionem, *l. 13. C. de pact. l. 7. §. 5. ff. eod.* sed habet in se aliquod negotium civile, ex quo actio oriri potest, quæ ex contractu innominato, & quidem facio ut des resultat, *l. 15. ff. de præsc. verb.* nulla verò à partibus præcedende certa determinatione, promissum honorarium extra ordinem peritur, *l. 1. § f. ff. de proxenet.* quod etiam locum habet, si nulla promissio intercessit, conditio tamen proxenetæ sua-

fuadet, ut ipsi aliquid pendatur, *dd. II.* quod maximè in locis, ubi mercatura viget, obtinet, ibi enim in emptionibus & venditionibus, aut cambiis, pro centum aut mille, certum honorarium, quod constitutum est, peti solet. Just. Meier *ad tit. ff. de proxenet. thes. 15. in fin.* Extra hunc casum, quantum peti possit, arbitrio judicis relinquitur, qui quantitatem juxta modum negotii & operulæ quâ functi sunt, æstimabit, *l. 3. ff. de proxenet.* præcipuè si proxeneta sordidè & ultrà modum aliquod philanthropum petit, Judex meritò ex negotii naturâ, pro labore, modum constituit, ne pars nimium lædatur, quemadmodum hodiè Advocatorum labores etiam in judiciis solent moderari; Dn. Brunn. *ad l. f. ff. de proxenet.* in nuptiis verò certus est salarii modus constitutus, *l. f. C. de sponsal.* quamvis enim melius sit, hac vice à conciliatoribus nihil accipi, si verò promissum quid sit, permittitur quidem exigere, modò non excessivè fiat. Cujac. *in observat. Lib. XI. cap. 18.* Hinc actio pro philanthropo consequendo est personalis, quæ datur proxenetæ, adversus eos, qui hoc promiserunt, ad consequendum id, quod promissum, aut quod bonum, aut æquum est. *l. 3. ff. de proxenet. l. 1. §. 10. ff. de extraord. cognit.* Exempli loco potest formari Libellus:

Actionis pro consequendo philanthropo definitio.

PP. Sempronius saget zu Anbringung seiner Klage fürzgl. / welchergestalt Javolenus Kl. zu unterschiedenen mahlen schriftl. und mündl. angelegen / ihm zu einer profitablen Heyrath zuverhelffen / darvor er ihm nicht nur 100. Reichschal. sondern auch noch ein Ehren-Kleid zugeben versprochen. Ob nun wohl Klr. sich hierauff an Meviam Caji hinterlassene Wittbe / so ein ziemliches Vermögen hat / geworffen / und Befl. bey derselben recommendiret / auch Zutritt verschaffet / so wohl mit seiner interposition zuwege gebracht / das Beklagter gedachte

D

dachte

dachte Bitte gehenrathet / so hat doch hernach derselbe seinen Versprechen / alles gültigen Erinnerns ungeachtet / nicht nach kommen wollen / dannenhero er zu Klagen bewogen worden / fordert demnach vor Beklagte. Antwort / und nach deren Erfolg bittet er zuerkennen / daß er die libellirten 100. Thaler sammt den Ehren-Kleide / zu bezahlen / auch die veruhrsachten Schäden und Unkosten Klägern zuerstattten schuldig / gestalt er denn das mildreichsterliche Amt pro larga juris & iustitiæ administratione hierüber / oder was sonst gebethen werden sollen / dienstschuldigst imploriret.

Salvo jure quocunque.

Th. XIV.

Postquam autem traditio philanthropi intercessit, dictum est *Thef. 9.* quod inde proxenetæ acquiratur dominium, vel usucapiendi conditio, hinc certum est, quod si tertius possideat, proxenetæ competere actionem realem & quidem vel ex vero dominio, Rei vindicationem, vel ex ficto, Publicianam in rem actionem. Est autem rei vindicatio, actio realis, civilis, arbitraria, quæ datur domino, *l. 13. pr. ff. l. 15. C. de rei vindicat. contra possessorem, l. 36. pr. l. f. ff. eod. ad hoc, ut pro domino declaretur, & res cum accessione & fructibus restituatur. §. 2. 7. de offic. judic. l. 10. §. seqq. ff. de Rei vindicat. I. auterb. ad tit. ff. de rei vind. Publiciana verò est actio realis, Prætoriana, arbitraria, §. 4. 7. de action. l. 7. §. 6. ff. de public. in rem action. quæ datur ei, qui b. f. ex titulo ad acquirendum dominium habili antea possedit, *d. §. 4. l. 3. §. 1. l. 4. §. seqq. ff. de publ. in rem action.* nunc autem rem ante usucapionem completam amisit, *d. §. 4.* contra detentorem, qui debilius jus in re illa habet, *ad. // ad hoc, ut res cum fructibus restituatur, ac si res usucapta fuisset. d. §. 4. l. 1. ff. de publ. in rem act. Quibus**

Secut à philanthropi traditione proxenetæ dominium acquirat.

Quid verò si tertius philanthropum possideat?

Definitio Rei vindicationis.

Definitio Publiciane in rem actionis.

bus addendum, quod m. f. superveniens non impedit hanc actionem, l. 7. §. 12. & 14. ff. de public. in rem action. l. 48. §. ff. de A. R. D. quod nec Jure Canon. nec moribus nostris est mutatum. Lauterb. ad dict. tit. ff. de publician. in rem action. vers. causa efficiens num. 3. in f. Nec obstat capit. fin. X. de prescript. ubi b. f. in usucapione semper requiritur, respondeo enim, loqui ibidem textum non de hac nostra publiciana actione, sed de usucapione, correctoria verò extendenda non sunt ad casum non expressum, arg. l. 1. §. 20. ff. de exercit. action. nam Publiciana non adeò odiosa, uti usucapio, nihil enim domino aufert, sed contra eum tantum competit, qui minus juris habet, quam actor. l. f. ff. de publ. in rem action. ubi Eck. §. 1. n. 3.

Th. XV.

Ad effectum quoque pertinet pœna conciliatoribus ob negotium illicitum imponenda, si enim hi ministri extiterint promovendi adulterii aut stupri, *Novell. 134. cap. 10. in pr. l. 37. §. 1. ff. de minor. parricidii, l. 7. ff. ad L. Pompej. de parricid.* aliorumque delictorum tam publicorum, quam privatorum, dubitandum nullatenus, quin omnes æque ac criminum auctores obligentur, pœnasque legibus ordinatas incurrant. Just. Meier de proxenet. thes. 13. Hinc puniuntur quoque ii, qui mediatores sacerdotiorum extiterunt, non enim tantum ipsi Pseudo-sacerdotes, qui sine legitima vocatione ovile Domini ingrediuntur, sed & mediatores & proxenetæ puniuntur, *cap. si quis Episcopus caus. 1. quest. 1. Jacob Menoch. de arbitrar. judic. quest. Lib. 2. cas. 411.* quæ pœna, sicuti in Simonia est varii generis, *cap. fin. caus. 1. qu. 3. & tot. tit. X. de Simon.* ubi Sacerdos privatur non solum gradu Ecclesiastico, *monia quatuor- plicis generis.* communicatur & banno Ecclesiæ, ac infamia notatur, sed & arbitrariè coërcetur, vid. Excell. Dn. Frid. Philippi

Pa-

Patronus meus Hospes ac Doctor ætatem colendus *in Synops. sua Inst. Justin. Lib. 4. tit. fin. p. m. 329.* ita & proxeneta hac vice pœnam arbitriam haud effugiet, de qua supra *thef. 6. cap. 3.* videre licet.

CAP. VI.

De Contrariis & Affinibus.

Th. I.

*Philanthropi
contraria.*

Nunc tandem consideranda veniunt contraria & affinia. Contrariatur autem philanthropo, si nihil promissum, nec natura negotii aliquid exigere, permittit, prout supra in *thef. 6. cap. 3.* dictum est; similiter, si negotium ad effectum non deducitur, aut dolo egerit proxeneta, vid supra *thef. 5. & 7. cap. 5.* sicut quoque, si imperitè & negligenter officium præstitum peregerit, vel eidem tempestivè renunciaverit, nec partium interfit, officium semel susceptum ad finem perduci. *l. 22. §. f. ff. mandat. l. 27. §. 2. ff. eod.* Num autem morte proxenetarum vel partium, petitio philanthropi cesset, adhuc investigandum restat; & res distinctione decidenda venit, aut enim conciliatio ipsius negotii in arbitrium pararii simul posita est, aut verò utriusque partium consensui contractus reservatus. Illo casu, morte pararii omninò expirat totum negotium *arg. l. 4. ff. locat.* nec proxeneticum heredes ejus exigere valebunt, si ille ad effectum non deduxit negotium, *Wesensb. in paratit. ff. de procurat. n. 11.* hoc casu, si unus contrahentium ante perfectum contractum moriatur, cessat quoque philanthropi ex actio, cum dissolvatur negotium, *arg. §. 10. Instit. mandat.* utilitatis tamen causa receptum est, si eo mortuo, proxeneta ignoraverit, mandantem decessisse, & ita executus fuerit negotium, tunc posse proxenetam contra heredes mandantis agere, ne justa ignorantia ipsi noceat. *d. §. 10.*

*Quæstio,
quando phi-
lanthropum
cesset?
Distinguitur.*

Th. II.

Ejus affinia.

Ultima linea tangit philanthropi affinia. Habet autem cum eo maximam propinquitatem (1.) Honorarium Advocatorum, eorumque, qui propter artis excellentiam aliquid exigere solent. *arg. l. 1. pen. ff. si mens. fals. mod. dix.* (2.) Honorarium in mandato *l. 6. pr. ff. mandat.* licet enim merces in eo constitui nequeat, *§. f. 7. l. 1. §. f. ff. mandat.* honorarium tamen non impedit, quo minus contractus dicatur gratuitus. *d. l. 6. l. 1. §. 4. ff. mandat.* (3.) Salarium Medicorum, seu sostrum, quod iis pro operibus penditur, *l. 6. l. 9. c. de profess. & medic.* & quamvis (4.) Merces in locatione hic possit considerari pro affini, maxime tamen differt ab eodem, cum ibidem certa opera est præstanda, æstimari solida, quod hic deficit; qui enim philanthropi nomine aliquid accepit, nec ex locato conducto erit obligatus. *l. 2. ff. de proxenet.* Et hæc sunt L. B. quæ hac vice brevitas studio de philanthropo ventilare placere, plura addere non lubet, interim hæcce levia serena fronte aspicias, dexterèquè, de iis iudices, est quod obnixè rogo.

*An merces
in locatione
hic pro affini
Philanthropi
possit consi-
derari?*

SOLI DEO GLORIA.

02 H 577

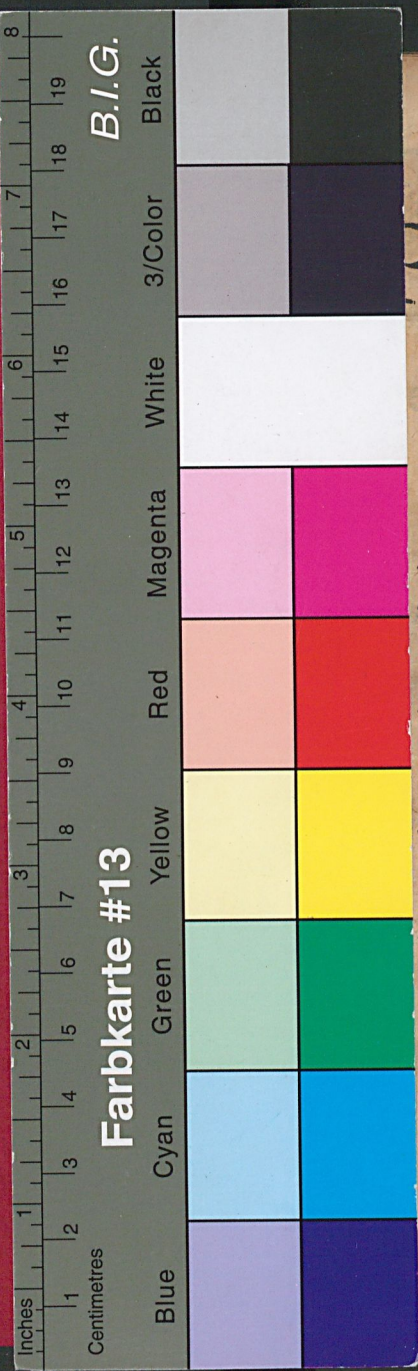
ULB Halle 3
003 104 621

10 17 Bd.

B.I.G.

Farbkarte #13

35

DISPUTATIO JURIDICA INAUGURALIS,
De
PHILANTHROPO,

vulgò
von
Mäcker-Belde / *B 985*
Quam

RECTORE MAGNIFICENTISSIMO,
SERENISSIMO PRINCIPE AC DOMINO
DN. FRIDERICO WILHELMO,

MARCHIONE BRANDENBURGICO, ET ELECTORATVS HEREDE, AC RELIQUA.
EX DECRETO ET AUTORITATE INCLYTÆ FACULT. JURIDICÆ,
PRAESIDE

DN. HENRICO BODINO,
SERENISS. ET POTENTISS. ELECT. BRANDENB.
CONSIL. ECCLES. IN DUC. MAGDEB. ET PROF. JURIS
ORD. p. r. PRO-RECTORE MAGNIFICO, ET FACULT. JURID. DECANO.
PATRONO AC PROMOTORE SUO DEVENERANDO.

PRO LICENTIA
Summos in Jure honores & Privilegia
consequendi.

d. Octobr. MDC XCIX. horis ante & pomeridianis.

Publicæ Eruditorum disquisitioni submittit

JOHANN. FRIDERIC. Meyer
Dresdensis.

Halæ Magdeburgicæ, Typis Christiani Henckelii, Acad. Typ.

